

**ТЕКСТ ЯК ІКЕБАНА
(МЕТАФОРИЗАЦІЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ ІВАНА ДЕНИСЮКА)****TEXT AS IKEBANA
(METAPHORIZATION OF IVAN DENYSYUK'S SCIENTIFIC TEXT)****Онiшечко Х.І.,***orcid.org/0009-0003-9770-6332**аспірантка кафедри української літератури імені академіка Михайла Возняка
Львівського національного університету імені Івана Франка*

У статті досліджено метафоризацію наукового тексту І. Денисюка та можливості підсилення інтелектуального сприйняття наукової інформації за допомогою іномовлення. В індивідуальному стилі Професора поєднано наукову аналітичність і образність художнього письма. Завдяки високому використанню метафоризації такий текст характеризується глибоким науковим змістом, естетичною цінністю й здатністю емоційного впливу. Особливістю творчої манери І. Денисюка є вправне поєднання наукового і художнього стилів у літературних портретах чи мемуарах, де автор використовував метафори, алегорії, порівняння тощо. У таких «белетризованих» біографіях кожна окрема деталь має символічне значення і багатошарову семантику. Вчений унікав «сухого» викладу матеріалу, натомість залучав яскраві образи та символи, що дозволяє глибше осмислювати психологію письменників. За допомогою тропіки науковець творив багатогранний літературний текст, у якому інтерпретував життєві і творчі шляхи окремих майстрів слова, зокрема Ганни Барвінок, П. Куліша, В. Стефаника, Леся Мартовича, Марка Черемшини, Д. Лукіяновича, Л. Крушельницької та ін. Варті уваги також назви статей, які одразу інтригують читача («Талант без талану», «Карбівничий чистого металу», «Не для слави – для людей», «Дивний лад його пісень», «Світло нагірне», «Світло високої зорі», «Стежка до характерника», «Краса і сила одного циклу», «Письменник з кагорти “каменярів”»). Проаналізовано автобіографічні й мемуарні тексти літературознавця, які характеризуються надмірною експресивністю та гіперболізацією («На перехресті часів (замість автобіографії)», «Мої зелені, мої поліські шкільні роки»). Авторський спосіб письма уподібнено до роботи майстра ікебани, адже, добираючи влучно слова, вчений надавав науковим розвідкам образної виразності. Зрештою манера письма І. Денисюка вирізняється одночасним поєднанням наукового аналізу, художньої образності та глибокого гуманістичного підходу. Наукові розвідки містять яскраві метафори, порівняння, алегорії, які, так би мовити, «оживляють» текст. Вчений вправно поєднує емоційну насиченість з науковою строгістю. Водночас легка і ритмічна мова робить публікації доступними для розуміння широкого кола читачів.

Ключові слова: Іван Денисюк, номеносфера, науковий стиль, метафора, літературний портрет, спогади, символ.

The article explores the metaphorization of the scientific texts of I. Denysyuk and the potential for enhancing intellectual perception of scientific information through figurative language. In the professor's unique style, scientific analytical rigor is combined with the vivid imagery of artistic writing. Due to the extensive use of metaphorization, such texts are distinguished by profound scientific content, aesthetic value, and the ability to evoke emotional responses. A hallmark of I. Denysyuk's creative approach is his skillful fusion of scientific and artistic styles in literary portraits or memoirs, where the author employs metaphors, allegories, comparisons, and other literary devices. In these "fictionalized" biographies, every detail carries symbolic meaning and layered semantics. The scholar avoided "dry" presentation of material, instead incorporating vivid imagery and symbols that provide deeper insights into the psychology of writers. Through the use of tropes, the researcher created multidimensional literary texts that interpret the life and creative paths of individual masters of words, including Hanna Barvinok, P. Kulish, V. Stefanyk, Les Martovych, Marko Cheremshyna, D. Lukiyanovych, L. Krushelnyska, among others. The titles of his articles also deserve attention, immediately intriguing readers ("A Talent Without Fortune," "A Minter of Pure Metal," "Not for Glory, but for the People," "The Peculiar Harmony of His Songs," "The Light of the Heights," "The Light of the High Star," "A Path to the Magician," "The Beauty and Power of One Cycle," "A Writer from the Cohort of 'Kamenari'"). The autobiographical and memoir texts of the literary scholar are analyzed, characterized by heightened expressiveness and hyperbole ("At the Crossroads of Times (Instead of an Autobiography)," "My Green, My Polissian School Years"). The author's writing style is likened to the work of a master of ikebana, as, through precise word selection, the scholar imbued his research with vivid imagery. Ultimately, I. Denysyuk's manner of writing stands out for its simultaneous combination of scientific analysis, artistic imagery, and a deeply humanistic approach. His research is enriched with vivid metaphors, comparisons, and allegories that "animate" the text, so to speak. The scholar skillfully combines emotional intensity with scientific rigor. At the same time, his light and rhythmic language makes his publications accessible to a wide audience.

Key words: Ivan Denysyuk, nomenclature, scientific style, metaphor, literary portrait, memories, symbol.

Постановка проблеми. Науковий стиль є основним засобом передачі, систематизації й обґрунтування нових знань у різноманітних освітніх галузях. Стиль передовсім передбачає особливий спосіб викладу та структурування матеріалу. Зазвичай науковий текст наповнений

іншомовними термінами, теоріями, логічною послідовністю викладу інформації з переконливими аргументами, уникаючи суб'єктивізму чи двозначності, обмеженою емоційністю. Отже, науковий стиль є інструментом для спілкування між науковцями будь-якої сфери знань, позаяк

можна влучно сформулювати проблему, аргументувати гіпотезу або презентувати нові ідеї. Однак кожному досліднику притаманні оригінальні ознаки письма, тому під час підготовки наукового тексту можна зауважити своєрідні виражально-стильові особливості вчених. Актуальність дослідження зумовлена тим, що індивідуальний авторський стиль – це не лише світогляд чи певні естетичні та творчі принципи, а й використання певних художніх засобів, які безпосередньо відображають письменницьку майстерність, яку варто дослідити.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Особливого значення метафоризації наукового тексту надають сучасні науковці під час вивчення інструментів створення образних наративів. «Роль метафори полягає в тому, що використовуючи старі слова для виконання нових функцій, ми отримуємо економію лексичних засобів мови й використовуємо свої звички в процесі створення нових переносних значень. Зрозуміти метафору – означає певною мірою мисленнєво прослідкувати шлях її створення. Завдання метафори – викликати уявлення» [15, с. 33], – стверджують Анастасія Сібрук і Людмила Добровольська. Як правило, певна подія, факт чи епізод стають підґрунтям для проведення аналогії, відповідно так і твориться метафора. Згодом така наочність у свідомості реципієнта створює ймовірне уявлення. Проте такий підхід «вносить свої корективи в саме розуміння поняття образності. Те, що один читач сприймає як образ, іншому (більше поінформованому) образним може не здатися» [9, с. 54], – вважає Галина Дядюра.

У науковому стилі вживання тропів не завжди підпорядковане тотожності. Вчені могли зіставляти ті чи інші явища невмотивовано й умовно. Відповідно, такі метафори «свідчать про те, що шляхи інтелектуального освоєння дійсності різноманітні, численні й рівноцінні для досягнення пізнавальної мети» [15, с. 36]. Можна вважати, що метафора як когнітивний чинник дозволяє науковцям виходити за межі сталих моделей мислення, спонукає до утворення нових підходів, відкриває перспективи до розв'язання наявних проблем, сприяє пошуку інновацій. Інна Підгородецька запевняє, що «експресивні, яскраві терміни метафори все більш активно використовують у мові науки. Поступово емоційне забарвлення метафори нівелюється, вона підпорядковується прагматичі наукового мовлення з його логічною послідовністю і функціональною доцільністю» [13, с. 181].

Про винятковий стиль І. Денисюка наголошувало багато дослідників, зокрема Т. Пастух ствер-

джував, що вчений «відходить від нейтральної академічної оповідної манери, витворюючи свій, суто денисюківський, ліро-есеїстичний стиль. Та при тому його розвідки не втрачають своєї наукової глибини. І. Денисюк розкошує в слові, цікаво активізуючи його приховані образні потенції. Іноді віртуозна гра зі словом переростає у своєрідне естетичне сибаритство» [12, с. 433]. Розвиває цю думку й І. Роздольська: «Новелістичне, імпресійне письмо Івана Денисюка відкриває нам його тонку і чутливу до краси і болю життя душу. Денисюків перлистий, моцартівський стиль сповнений сонцем, іскристих авторських афоризмів, що відтінюють глибину думки, вправність аналізу мистецького твору, яскраво ціхує свого творця» [14, с. 82]. Стеометрично окреслює метод і стиль І. Денисюка В. Корнійчук, відзначаючи «глибоку ерудицію, досконале знання матеріалу, уміння аналізувати факти і явища, мистецтво синтезу, відчуття новизни й бачення перспективи, композиційна довершеність, майстерне розкриття теми, легке, граціозне мовностилістичне оформлення з доречними перлинками “чужого” мовлення тощо» [10, с. 42]. Про це влучно висловила у своїй дисертації Галина Крохмальна: «Його наукова мова – це, так би мовити, *haute couture*, української філологічної науки. Його праці завжди вирізнялися у потоці наукової літератури нестандартністю наукового наративу, естетизмом наукового мислення, незвичністю і несподіваністю наукової риторики» [11, с. 22].

Постановка завдання. Своєрідною майстерністю вживання метафори у науковому тексті відзначався І. Денисюк, зокрема під час написання літературних портретів письменників чи власних спогадів. Отже, мета статті – проаналізувати особливості індивідуального стилю І. Денисюка на матеріалі його наукових публікацій.

Виклад основного матеріалу. І. Денисюк, як вправний майстер, що створює ікебану, зосередивши увагу на кожній деталі, формує свій задум – статті про життєтворчість окремих літераторів. Опрацьовуючи стиль «великих», продовсім І. Франка, М. Павлика, Леся Мартовича, В. Стефаника, Марка Черемшини, Лесі Українки, О. Кобилянської, вчений запозичував «барвистість» їхнього стилю. Згодом творчість деяких з них професор проаналізує за допомогою літературного портрета. Варто зазначити, що І. Денисюк, як правило, нетипово зображував життєпис письменників, використовуючи значну кількість літературних тропів з метою емоційної насиченості та багатшаровості змісту наукового тексту. Позаяк для таких біографій характерною є лінійна роз-

повідь, яка ненасичена датами, тож автор зосереджував увагу на окремих фактах із життя, які безпосередньо впливали на становлення особистості літераторів. Слід звернути увагу на те, що в таких літературних портретах І. Денисюк оповідає так, ніби був очевидцем цих подій і співпереживає з письменником. Наприклад, це помітно у статті про Ганну Барвінок «Талант без талану», в описі стану О. Білозерської під час арешту П. Куліша: «Та в останню мить коні рушили, карета помчала, а жінку тільки курява вкрила... Від надмірного хвилювання вона втрачає дитину й щастя бути матір'ю назавжди. Як не умовляти її повертатися додому – не послухала» [8, с. 105]. Також автор у своїх дослідженнях завжди концентрувався на психологічному аналізі творів. За словами А. Швець, таке «органічне поєднання біографічних і творчих дискурсів сприяють багатоплановому розкриттю конституції письменника» [16, с. 63].

В одній із публікацій І. Денисюк писав, що кожен письменник повинен знайти «свою велику мову» [3, с. 137], тому особливо цікавим є власний стиль написання наукового тексту професора. Оригінальними є самі назви публікацій І. Денисюка, зокрема *«Талант без талану»*, *«Карбівничий чистого металу»*, *«Не для слави – для людей»*, *«Дивний лад його пісень»*, *«Світло нагірне»*, *«Світло високої зорі»*, *«Стежка до характерника»*, *«Краса і сила одного циклу»*, *«Письменник з кагорти “каменярів”»*, *«Мої зелені, мої поліські шкільні роки»*, *«Академік з легенди»*, *«Беатріче Коцюбинського»*, *«Жриця доброти»*, *«Одеський характерник»* тощо. Автор зумисно вибирав креативні, енігматичні заголовки, всупереч, намагався зацікавити та спонукати до читання. «Слово в руках ювеліра філологічного мислення оживає, відлунує-переливається різними асоціаціями, вібрує нюансами і стократ перевідкриває для читача свої несподівані грані та можливості. Для вченого було важливо «підшукати», підібрати саме таке слово чи й цілий мовний зворот, які б щонайвлучніше «підсвітили» суть наукової проблеми» [1, с. 22], – наголошував Ю. Горблянський. Такі своєрідні «інтелектуальні ребуси» вимагали від читача активного осмислення і кращого розуміння прочитаного. Заразом можемо говорити про високий літературознавчий рівень обізнаності І. Денисюка, коли дослідник майстерно залучав художньо-естетичні прийоми у канву наукового тексту.

У 1968 року у журналі «Вітчизна» вийшла друком стаття *«Талант без талану»*. Під такою алегоричною назвою І. Денисюк проаналізував жит-

тєтворчість Ганни Барвінок. Вже з перших рядків розвідки бачимо як автор високо цінував письменницю, порівнявши її творчість з «випіканням хліба у часи безхліб'я і безводдя»: «Скромним, але живущим, який не замерзав у найлютіші морози й не пересихав у запеклі спеки, тиходзвінним струмом протекла її творчість майже через усю другу половину XIX і початку XX століття» [8, с. 102]. Варто зосередити увагу на тому, що І. Денисюк описує біографічні моменти з життя О. Білозерської, уводячи у текст чимало метафор і порівнянь, що робить виклад матеріалу емоційно насиченим. Скажімо, момент приїзду П. Куліша до майбутньої дружини для львівського науковця стає знаковим, адже «з ним вриваються на хутір подуви великої літератури» [8, с. 103]. Цікавим також є те, що І. Денисюку вдалося з досить тонким ліризмом відтворити неодноразові зради автора першого українського історичного роману, які, на думку вченого, започаткували для Ганни Барвінок «життя забутої тіні»: «Химерний і гарячий Куліш у молоді роки часто википав з берегів і бризкав пекуче на своїх найближчих» [8, с. 106]. Незважаючи на життєві поневіряння письменниці, І. Денисюк доводить, що її творчість є феноменальною для української літератури, «планетою без власного світла», коли «обертаючись навколо таких світил, як Шевченко, Марко Вовчок і Куліш, відбивала б промені різного ідейного складу» [8, с. 106].

Наступною не менш цікавою є стаття *«Карбівничий чистого металу»* (1971 р.). Назва змушує задуматися, чому І. Денисюк назвав В. Стефаника «карбівничим». Словник тлумачить це слово у двох значеннях: як «лісник» або «кладущій клейма», тобто людина, яка робить помітки, рубці. Отже, одразу спадає на думку місце народження письменника – лісиста місцевість Карпат. Однак у публікації виділяється власне алегоричне пояснення автора: «Стефанік вирішує відкрити в своєму серці кузню, аби кувати у ній чистий метал слова» [3, с. 127]. Отож І. Денисюк зображує В. Стефаника як коваля, який залишив помітний слід в українській літературі завдяки його художній творчості.

Прикладом витонченості письма І. Денисюка стає початок з біографії В. Стефаника: «Він народився тоді, коли на чорну землю сипався білий цвіт вишні. З усією ніжністю поета покохай цей світ. У великій мові символів землі вишнево-цвітна біль – синонім душевної чистоти людей праці з чорними й порепаними, як і вона, земля, руками» [3, с. 124]. За допомогою символіки природних явищ Професор створює емоційний та

візуальний ефект. Проаналізувавши творчий доробок письменника, І. Денисюк назвав його мову письма «вулканноклеїтним словом» [3, с. 124], яким написано новелобалади й новелопісні, пронизані сталим епітетом – «залізнi руки», що уособлюють важку працю селян. І. Денисюк був переконаний, що В. Стефаник як питомий український інтелігент був органічно поєднаний із селянами, про що свідчать листи – «натхненні співи душі» [3, с. 126].

«Світлі образи великих людей безнастанно, наче зорі на орбітах вічності, опромінюють наше духовне життя» [6, с. 139], – так символічно описує І. Денисюк Леся Мартовича, ще одного учасника «Покутської трійці». З назви статті **«Не для слави – для людей»** (1971 р.) бачимо, що автор робить наголос на головному життєвому кредо письменника. «Попелясто-сірим, вицвілим було тло його життя, і треба було міцної сили духу, великого морального багатства, щоб по цьому сірому тлі безнастанно, як з рогу достатку, щедро розсипати і в колі друзів, і в своїх творах золоті іскри сміху» [6, с. 139], – водночас треба відзначити поетичний стиль І. Денисюка. Щоб краще зрозуміти всю складність життя митця автор вдається до використання контрастів – від «сірої» буденщини до «золотої» радості. У своїх текстах Леся Мартович часто зображував українців, щоб підсилити скрутне становище всієї нації, а І. Денисюк відзначав порівняння людей з «безсловесною робочою худобою» та гіперболічно передавав переживання літератора: «Кров'ю обкипало серце письменника-громадянина від свідомості, що талановитий і працьовитий український народ – лише “муссікус”...» [6, с. 141]. Завдяки емоційній наповненості та метафоричній образності І. Денисюк розкривав лейтмотив творчості Леся Мартовича: «... запалив внутрішній вогонь у своїх нібито насмішуватих творах, і десь у глибині душі плекав мрію про голубі роси й золоті зорі, якими хотів би обсипати свій народ, вірячи у його справедливе прекрасне майбуття» [6, с. 142]. Такий візуально насичений текст дає можливість краще усвідомити внутрішній світ письменника і його місце в українській літературі.

У статті **«Дивний лад його пісень»** (1974 р.) І. Денисюк проаналізував творчість Марка Черемшини, порівнявши його з «ніжним сопілкарем і пафосним трембітарем» [2, с. 143]. Інтерпретатор передовсім звертає увагу на тематику новел письменника. Відзначивши експресивну тональність тексту, науковець переконаний, що «Одним із джерел його творчості було

саме життя, дрібка радощів і безмір горя народного, зелене оточення його дитинства, ритм гірських рік і роздзвонених потоків» [2, с. 144]. У такий спосіб І. Денисюк порівнював новели Марка Черемшини з «озонним леготом, настоящим на гірських смереках» [2, с. 143]. У творчості І. Семанюка науковець виокремив новели-плачі, новели-балади, новели-ідилії та звернув увагу на те, що смерть помітно вплинула на манеру його письма. Професор ототожнює стиль творчості письменника з «випалюванням розжареним залізом візерунків на труні» [2, с. 148], а згодом із «щедро інкрустованою різьбою, надаючи художньому текстові певного ритму, суворої ідейної цілеспрямованості» [2, с. 150].

Під час аналізу окремих постатей І. Денисюк віднаходив такі особливості творчості письменників, які, на його переконання, вимагали окремого наукового висвітлення. Наприклад, у процесі вивчення літературної спадщини «Покутської трійці» вчений зауважив, що досі не було досліджено поезики часу та діалогу у новелах В. Стефаника, поезики звертань у Марка Черемшини чи психологічного аналізу героїв у творах Леся Мартовича. Варто зазначити, що І. Денисюк під час таких досліджень виявляв вплив інших майстрів слова. Скажімо, у літературному стилі Ганни Барвінок і В. Стефаника вчений відчув присутність Т. Шевченка, а в Марка Черемшини – Ю. Федьковича.

Не менш цікавою є денисюківська «стратегія» комунікації за допомогою метафоричних заголовків, які викликають інтерес та спонукають до ознайомлення з текстом. Скажімо, стаття під назвою **«Письменник з когорти “каменярів”»** одразу ж привертає увагу і створює асоціацію про Івана Франка. Відповідно такі підтексти є ключами для розуміння основної теми публікацій. Варто зазначити, що І. Франко і його оточення для І. Денисюка завжди були об'єктом не одних наукових студій. Д. Лукіянович, про якого йдеться у статті, був продовжувачем Франкових ідей, ось чому науковець зачислив його до когорти Франкових митців і алегорично пояснив, що письменник «передавав новим генераціям тепло і пульс правиці великого Каменяра, благословляв їх» [7, с. 343]. І. Денисюк назвав Д. Лукіяновича «надійним зв'язківцем», позаяк письменник активно спілкувався з Лесею Українкою, О. Кобилянською, І. Франком, М. Павликом, М. Драгомановим, В. Стефаником. Професор урочистим тоном, вдало підібраними епітетами зобразив працелюбність Д. Лукіяновича, підкресливши значимість його творчості для історії

української літератури: «День у день схилявся над письмовим столом Денис Якович. Рік у рік служив рідній літературі, в яку увійшов шістнадцятирічним юнаком. І не покидав творчого пера сімдесят шість літ, поки одного січневого дня не заснув на своєму робочому місці навіки на десятичному десятковій многотрудного життя» [7, с. 346].

Варто зазначити, що найбільш метафоризований індивідуальний стиль письма І. Денисюка у його спогадах: **«На перехресті часів (замість автобіографії)», «Мої зелені, мої поліські шкільні роки»**. Ці статті переповнені шерегом художніх засобів, які значно збагачують текстову фактуру. Автор досить часто вдавався до використання фразеологізмів та евфемізмів: «впала з печі», «босоноге дитинство», заразом це робить текст емоційно-експресивним. Досить гіперболично І. Денисюк згадував про роки свого дитинства: чарівницю бабусю, яка розповідала що «у колодязі та саджанці чигає на необачних дітей залізна баба» [4, с. 325]; матір, яка «озеропоклонництво прищепила» [4, с. 326]; дорогу до школи, яка «була небезпечна, вона кишіла розбійниками. Банди пастухів із чужого села вели постійні війни з нашими пастухами... з войовничими криками ворожі армії йшли в атаку» [5, с. 345] чи момент навчання, коли через необережність розлити чорнило і «якщо вже трапилася така біда, то треба було скоренько злизати пляму язиком...» [5, с. 348]. Такий науковий текст з народною демонологією нагадує художню літературу. Дещо шевченківське присутнє у спогадах вче-

ного, зокрема дошкільна освіта: «... я був закоханий у “Зірку” й вивчав її напам’ять, ще поки пішов до школи. Писав, забившись у бур’янах, на листках буряків колючкою з груші» [4, с. 326]. Мемуарист алегорично писав про ранню трудову діяльність – «заняття євангельського блудного сина» [4, с. 328]. Ідеологічний терор, якого зазнав під час навчання в університеті, розумів як «сказ на тлі класової боротьби» [4, с. 333], а пізніше переслідування західноукраїнської інтелігенції назвав «брежнєвськими заморозками» [4, с. 339]. Власне, така стильова манера письма І. Денисюка додає науковим текстам багатозаровості й виразної емоційності. Завдяки своїй літературній майстерності вчений умів заохотити читача ще під час прочитання заголовка публікації. Заразом, це підтвердження його високого рівня професіоналізму, а зрештою і здатності до витонченої інтерпретації життєвих подій і художніх текстів.

Висновки. Отже, І. Денисюк у своїх публікаціях виявив особливу манеру письма. У наукових статтях, наповнених метафоричними порівняннями, алегоріями, гіперболами, вчений вправно синтезував науковий та художній стилі. Заразом такі праці характеризуються високим рівнем пізнавальної та естетичної цінності. Використання різноманітних художніх засобів не тільки підвищує виразність викладу, а також сприяє кращому його розумінню. Зрештою, дослідження І. Денисюка є свідченням професіоналізму, позаяк так науковець майстерно створює тексти, які досі мають своїх читачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Горблянський Ю. Таємниця людяності та професіоналізму професора Івана Денисюка: До специфіки наукового мислення. *Міфологія і Фольклор*. 2010. Випуск 2. С. 16–24.
2. Денисюк І. Дивний лад його пісень (До 100-річчя з дня народження Марка Черемшини). *Літературознавчі та фольклористичні праці у 3 т., 4 кн.* Львів, 2005. Т. 1. Кн. 1. С. 143–154.
3. Денисюк І. Карбівничий чистого металу. *Літературознавчі та фольклористичні праці у 3 т., 4 кн.* Львів, 2005. Т. 1. Кн. 1. С. 124–138.
4. Денисюк І. Мої зелені, мої поліські шкільні роки. *Літературознавчі та фольклористичні праці у 3 т., 4 кн.* Львів, 2005. Т. 1. Кн. 2. С. 344–371.
5. Денисюк І. На перехресті часів (замість автобіографії). *Літературознавчі та фольклористичні праці у 3 т., 4 кн.* Львів, 2005. Т. 1. Кн. 2. С. 325–344.
6. Денисюк І. Не для слави – для людей (100 років з дня народження Леся Мартовича). *Літературознавчі та фольклористичні праці у 3 т., 4 кн.* Львів, 2005. Т. 1. Кн. 1. С. 139–142.
7. Денисюк І. Письменник з когорта «каменярів». *Літературознавчі та фольклористичні праці у 3 т., 4 кн.* Львів, 2005. Т. 1. Кн. 1. С. 342–352.
8. Денисюк І. Талан без талану. *Літературознавчі та фольклористичні праці у 3 т., 4 кн.* Львів, 2005. Т. 1. Кн. 1. С. 102–112.
9. Дядюра Г. Експериментальне дослідження функціонування образних засобів у науковому тексті. *Мовознавство*. 2001. № 4. С. 53–60.
10. Корнійчук В. Він знав, «як много важить слово...» (Франкіана Івана Денисюка). *Іван Денисюк: Не попів слів, а серця жар...: збірник наукових праць та матеріалів*. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2018. С. 41–53.

11. Крохмальна Г. *Терміни в ідіостилі вченого (на матеріалі філологічних праць професора Івана Денисюка)*: дис. канд. філол. наук: Львів, 2016. С. 209.
12. Пастух Т. Чого вчить франкознавча школа професора Івана Денисюка. *Українське літературознавство*. 2006. Випуск 68. С. 425–434.
13. Підгородецька І. Метафора у науковому мовленні економістів. *Лінгвістика і поетика тексту. Філологічні студії*. 2015. Вип. 12. С. 178–184.
14. Роздольська І. Професор з легенди: штрихи до портрета Івана Денисюка. *Іван Денисюк: Не попів слів, а серця жар....: збірник наукових праць та матеріалів*. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2018. С. 71–83.
15. Сібрук А., Добровольська Л. Метафоризація як ефективний спосіб увиразнення наукового тексту. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Т. 3. Вип. 23 С. 33–37.
16. Швець А. Жанр літературного портрета в науковому доробку Івана Денисюка (оригінальність методологічної експлікації). *Іван Денисюк: Не попів слів, а серця жар....: збірник наукових праць та матеріалів*. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2018. С. 61–71.